

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-kustosz-pamieci/2016/34237,Stowarzyszenie-Pokolenie.html>

25.04.2024, 15:53

Stowarzyszenie Pokolenie

Stowarzyszenie Pokolenie, działające od 1997 r., zajmuje się m.in. popularyzacją najnowszej historii Polski. Siedzibą Stowarzyszenia Pokolenie są Katowice, a jego główna aktywność związana jest z tematyką regionalną. W dorobku ma prace popularnonaukowe o „Solidarności” z Regionu Śląsko-Dąbrowskiego,

Stowarzyszenie Pokolenie

Podbeskidzia i Częstochowy (przygotowane wraz z wydawnictwem Volumen). Stowarzyszenie wspólnie z TVP3 Katowice zrealizowało cykl poświęcony ludziom „Solidarności”; tej samej tematyce był poświęcony cykl w „Dzienniku Zachodnim”, zatytułowany „Ludzie Solidarności”. Również w „Dzienniku Zachodnim” ukazały się wkładki okolicznościowe w całości przygotowane przez Stowarzyszenie w związku z rocznicami powstania „Solidarności” oraz zbrodni w KWK Wujek, a w dzienniku „Rzeczpospolita” – wkładka o Powstaniu Styczniowym. Obecnie, we współpracy z Urzędem Miasta Tarnowskie Góry, przygotowany jest film dokumentalny o III Pułku Ułanów Śląskich.

Głównym przedsięwzięciem, realizowanym przez Stowarzyszenie we współpracy z IPN, jest projekt *Encyklopedia Solidarności*. Na stronach internetowych projektu znajduje się ok. 5000 biogramów, 2500 haseł, 180.000 skanów prasy podziemnej oraz kilkaset relacji świadków historii. Jest to największy portal poświęcony tematyce opozycji lat 1976–1989. W druku ukazały się tomy 1–2 *Encyklopedii Solidarności* (2010–2012).

Stowarzyszenie było m.in. inicjatorem i producentem największych wydarzeń związanych z obchodami 30. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego, w tym widowiska multimedialnego przed kopalnią „Wujek”. W 2013 r., w 150. rocznicę Powstania Styczniowego, Stowarzyszenie przygotowało obejrzany przez ponad 3000 widzów koncert

„Za Wolność 1863”. Obydwie produkcje były retransmitowane przez TVP1. Rok 2014 to głównie przygotowywanie wizualizacji do widowiska „Podziemna Armia Powraca”, które miało swoją premierę pod koniec roku. W ciągu kilkunastoletniej działalności Pokolenie zebrało również środki na budowę pomnika Krzyża Polskiego (był to pierwszy w kraju monument poświęcony walce o niepodległość w latach 1939–1989) oraz pomnika Ofiar Komunizmu, odsłoniętego w Olkuszu w grudniu 2015.

Wartą odnotowania inicjatywą był trzyletni projekt pielęgnujący pamięć o Żołnierzach Wyklętych, realizowany m.in. ze Starostwem Powiatowym w Żywcu i Gminą Wilkowice. Jego efektem była m.in. wystawa plenerowa poświęcona historii zgrupowania partyzanckiego NSZ pod dowództwem kpt. Henryka Flamego „Bartka”.

Stowarzyszenie posiada archiwum zdjęciowe, a także zbiór kilkuset niepublikowanych dotąd relacji.

Stowarzyszenie pomaga byłym działaczom opozycji, organizując dla nich pomoc finansową i prawną, a także występując o renty specjalne do Prezesa Rady Ministrów oraz odznaczenia państwowe do Prezydenta RP.